

რედაქცია

მემაქნა

რედაქცია
საბაზოთო მასალა უნდა იყოს გაზეთის ფასი: 75 მ. განცხადების ფასი: 1 მ. და 50 კ. უკანასკნელზე 1 მ. ქალაქ გარედასახელებული განცხადება ღირს ერთი ორად. სამგლოვო-არო განცხადება: საშუალო ზომისა თითოეული არა უმეტეს სამი გამოცხადებისა 40 მ. 12 საათის შემდეგ 45 მან.
რედაქცია ღირს: დღის 9-2 საათამდე და საღამოს 5-7 საათამდე.
მისამართი: ქუთაისი, თფილისის ქ., ლიხაძის ს. ფოსტის ადრესი: ქუთაისის ფოსტის ქუთი № 80.

საქართველოს ეროვნულ-დემოკრატიული მარტის ქუთაისის საგუბერნიო კომიტეტის ორგანო

12 ივლისს, პეტრე-პავლობას, სოფ. პატარა ჯიხიში გადამხდი იქნება წირვა და პანაშვიდი 9 თებერვალს ახალციხის ფრონტზე გმირულად დაღუპული საპიორთა ბატალიონის კაპიტანის **გიორგი დავითის ძე მიქელაძის** სულის მოსახსენებლად, რასაც აუწყებენ ნათესავთა ნაცნობთ და მეგობართ დედინაცვალთ ანატე ნანეიშვილის ასული მიქელაძისა, ძმა ვესევი დავითის ძე მიქელაძე, დები: მარო და ვერიქა ლორთქიფანიძისანი.

ალექსანდრე ნარიშკინის ძე ჩხიძე აუწყებს ნათესავებს, ნაცნობებს და მეგობრებს, რომ შაბათს 12 ივლისს (ძვ. სტ. 29 ივნისი) სოფელ ოფის ღვთის მშობლის ეკლესიაზე გადამხდია იქნება ორმოცი დღის წირვა და პანაშვიდი

ბესარიონ ნარიშკინის ძის ჩხიძის სულის მოსახსენებლად. 1-1

კურსების გოგირდის აბანოები.
ძმ. უგრეხელიძეების (ყოფილი არჯვენიძეების) კურსების გოგირდის წყლის აბანოების სეზონი გაიხსნა 5 ივლისიდან. აბანოები არსებობს სოფ. კურსებში არჯვენიძის პლატფორმისთან (ტყეულის რკინის გზის ლიანდაგი) აბანოებთან მოწყობილია ოთახები და ბუფეტი. წყალი განებისათვის ყოველთვის მზად არის.
მოაჯარადრეები ძმ. უგრეხელიძეები.

ტყეულის ქვანახშირის მალაროების გამგეობა აცხადებს რომ მას აქვს **პირის საზოგადოებრივი ქარხნები.**
საუკეთესო ხარისხის ქვანახშირის გადამამუშავებელი ტყეულის იყიდება ფუთი 10 მანეთად, ფხენილი კი—5 მანეთად. მსურველს შეუძლია მიმართოს ტყეულის მალაროების კანტორას, თბილისში—გრიბოედოვის ქუჩაზე № 6 ინჟინერს. ა. ციცი-შვილს, ქუთაისში—ივანოვის ქუჩაზე № 38 გიორგი რევაზის ძე როინიშვილს.
ტყეულის ქვანახშირის მალაროების გამგეობა. 4-2

ექიმი ბოკერია
ქირურგიული და ქალთა სნეულებების საავთანყოფოში სამშობიარო განყოფილება ივლისის 6 რიცხვიდან (ახ. სტ.) მუშაობა განახლდა და ავთანყოფების მიღებაც სწავლობს.

ექიმი მ. ე. ნემსაძე
ტყეულობს შინაგან და ვენერიულ სნეულებებზე ავადმყოფთ. (609 და 914 შეზღუდვები) ყოველ დღე დღის 9—12 და საღ. 5—7-მდე. თბილისის ქუჩა. მხედის და ნარეშელაშვილის ავთიაქის თავზე.

ბათუმის გდმოგარეობა.
მიღებული ცნობების თანახმად ბათუმის მდგომარეობა, რომლისკენაც არის მიქცეული თვითნებური ქართველის ყურადღება, დღითი დღე იცვლება. მოხალისეთა სარდლობის ილიუზიებს ფრთები ეკვეცება და მათი ოცნებანი ბათუმისკენაა.

რომელიც 117 წლის განმავლობაში სულს გვიჩუთავდა, მედიდურად ფრიადობდა ჩვენი ტერიტორიის საუკეთესო კუთხეში. ბოლო დროს ისე გათამაშდნენ დენიკინის აგენტები ბათუმში, რომ საკუთარი შტაბიკი კი დაარსეს და „ტუზმეცებისაგან“ ჩვენს წინააღმდეგ რაზმებსაც აღგერდნენ. ნათიშვილების სამარცხივო გეგმა და პრაქტიკული ნაბიჯებიც ამას ნათლად მოწმობს.

მაგრამ ყველაზე უფრო აღმაშფოთებელია ის ფაქტი, რომ ამ მოლაღობის და სამშობლო ქვეყნის გამოყვადვის „აღვლადობრივ კორპუსში“ ეწვევებოდნენ მხოლოდ იმ ქვეყნის შვილები, რომელთა-ნაც ჩვენ კარგ განწყობილებაში ვართ და სოციალისტების სიტყვათ: „შვილები სხენებული ქვეყნისა ჩვენთან ერთად ერთ ტაფაში იწვიან“.

ჩვენ ვამბობთ სომხებზე, რომელნიც გენერალ ნათიშვილის მოკვლამდეს „აღვლადობრივ კორპუსში“ 250 კაცზე მეტი ჩაწერილა, რომელნიც მხოლოდ იყვნენ მობალისებთან ერთად ჩვენს წინააღმდეგ გამოელაშქრათ.

ასე იყო გუშინ, მაგრამ მდგომარეობა უკვე შეიცვალა დაიმედი უნდა ვიქონოთ, რომ ეს ცვალებადობა ჩვენს საკეთილდღეოდ დასრულდება.

მიღებული ცნობებიც ამას გვეუბნება. საქართველოს დემოკრატიული საგენტოს გადმოცემით: გენერალ ნათიშვილისაგან დაწყებული „აღვლადობრივი კორპუსის“ შემდგენა მისი სიკვდილის შემდეგ შეგრძებული იქნა. კორპუსში ჩაწერილი სომხობა რიცხვით 250 კაცი ნოვოროსიაში გაიგზავნა, მეორე ცნობის თანახმად ინგლისელებმა საქართველოს საზღვრების მახლობლად მდ. ჩოლოქზე მოხალისეების დროშა ჩამოხსნეს და მის ნაცვლად თავისი დროშა ამართეს.

კერძოდ მიღებული ცნობები კი გვეუბნება რომ ქობულეთში აღვლილობრივი მკვიდრნი რუსების წინააღმდეგ აჯანყებულან.

ყველა ეს ცნობები შედარებით სასიამოვნოა. ბათუმის მდგომარეობა იცვლება და ჩვენ ვფიქრობთ, რომ სულ მალე საქმე გაიშლავდება და ბათუმის მხარე საქართველოს შემოუერთდება.

ივლისური პრესის ცნობები
საქ. დემ. სააგენტო.
ავსტრიის დელეგაციამ პარიზში კონფერენციას გადასცა ვრცელი მემორანდუმი, რომელშიაც აღნიშნულია ყოფილ ავსტრიის სხვა ერთა დამოკიდებულება ავსტრიისადმი და აღიარებულია უკანასკნელის პასუხისმგებლობა ომის შედეგებისა, მემორანდუმი ირწმუნება, რომ ავსტრიაში არ ყოფილა ერთი გაბატონებული ერი.
გენ. გრიგორიევი ბოლშევიკების წინააღმდეგ მებრძოლ ჯარების მთავარ საზღვარს ღებუნი აუწყა, რომ მკაცრი ბრძოლის შემდეგ მან აიღო ადგა, სადაც მტკბოვებნი მას დიდის აღტაცებით შეხვდნენ.

მაინის ფრანკფურტში მოხდა დიდი დემანსტრაცია, რომელზედაც მოითხოვედნენ მუშაობის განახლებას და რკინის აღმინისტრაციის დემოკრატიზაციას.

ნორვეგიის მთავრობამ საზავო კონფერენციას თხოვნით მიმართა, რომ გერმანიამ მას აღუწაღოს ის ზარალი, რომელიც მას მიუყენეს ომის დროს წყალქვეშათა მიერ მისი გემების და მეზღვაურთა დაღუპვით. ეს საკითხი ზარალის ანაზღაურების კომისიას გადაეცა. ნორვეგიელებმა წარმოადგინეს აგრეთვე მოთხოვნები შვიტბერგენის შესახებ.

ხუთთა საბჭოს წინადადება მისცა ჰელსინგფორსში მყოფ ამერიკის, დიდი ბრიტანიის, საფრანგეთის და იტალიის წარმომადგენლებს, რომ დაეზარალებულ კოლხას, ასრულონ მისი თხოვნა და აგრეთვე დახმარება გაუწიონ ფინებს პეტროგრადზე შეტევის დროს.

საფრანგეთის დელეგაციურმა წარმომადგენლებმა მიიღეს, რომ ოსმალეთი მცირე აზიაში თავს უყრიან 40,000 ჯარს, რომელსაც დიდძალი მძიმე არტილერია და ტყვიანობები ექვს, აღნიშნავენ ვითომ ენფერ-ფაშისთვის უბოგნათ, რომ ამ ჯარს ხელმძღვანელობა გაუწიონ.

ფინეთის პარლამენტი ივლისის 10 თვის უნდა მოეწვიათ პრეზიდენტის ასარჩევად. მანერჰეიმის კანდიდატურის წინააღმდეგ ზეგრია.

ბერლინის რკინის გზის ტრამვაის და სხვა მოსამსახურეთა გაფიცვები არ შემწყვეტილა, თუმცა მოსამსახურენი მზად არიან დამკრავებლებთან მოლაპარაკება დაიწყონ.

ტიროლის პარლამენტი ბრუკმა და მისმა მეგობრებმა აიხუტეს, რომ ტიროლი გერმანულ ავსტრიასთან სიმოლოდ შეერთებულად გამოეცხადებინა.

ლიონიდან იუწყებიან, ოთხთა საბჭომ გადაწყვიტა, რომ კაიზერი ლონდონში უნდა გასამართლონ. ამერიკის დელეგატებს ამის შესახებ ჯერ ცნობები არა აქვთ და აღიარებენ, რომ საკირო არ არის, მათ ეხლავე შეატყობინონ ეს, რადგან ვილსონის წასვლის წინ ბევრი საქმე აქვს და კაიზერის შესახებ ან დაიფიქრებენ ან და კაიზერის დასჯას ისეთსავე მნიშვნელობას აძლევს (გაუგებარია).

გ ა თ უ მ ა შ ი
ბათუმში „მკვიდრთა კორპუსის“ შედგენა შეწყვეტილია. 250 კაცი (ყველა სომხები), რომელნიც ჩაწერილი იყვნენ „კორპუსში“. გაგზავნეს ნოვოროსიაში. მათთან ერთად ბათუმიდან გაგზავრა „კორპუსის“ შტაბის უფროსი, რომელიც გენ. ნათიშვილის შემდეგ დროებით დაინიშნული იყო „კორპუსის“ მეთაურად. სამფეროვანი დროშა, რომელიც ამართული იყო მოხალისეების მიერ მდინარე ჩოლოქზე, საქართველოს საზღვართან ახლოს, ინგლისელების განკარგულებით მოხსნილია; მის ნაცვლად ამართულია ინგლისელების დროშა.

ახალი ამბავი

სესხის აღება ქალაქისათვის. ქალაქის საბჭომ თავის უკანასკნელ სხდომაზე დაადგინა: აღძრას შუამდგომლობა მთავრობის წინაშე, რომ ქუთაისის ქალაქის თვითმართველობის მისცეს 5 მილიონიანი სესხი გაწეული ხარჯების დასაფარავად.

სალონიის ტყე და სოციალისტური რევოლუცია. ქუთაისის ქალაქის გამგეობამ მთავრობისაგან დებუმი მიიღო, სადაც ნათქვამია, რომ ახლად მიღებული დეკრეტის ძალით ქალაქს ჩამოერთვა სალონიის ტყე. სალონიის ტყე გადადის ტყეთა გამგეობაში.

ხმოსნების აღშფოთება. 9 ივლისს ქალაქის საბჭოს სხდომაზე წავიდა იქნა დებუმი მთავრობისა სალონიის ტყის ჩამოერთმევის შესახებ. დებუმი წინააღმდეგ ხმოსნებში აღშფოთება გამოიწვია.

მომარაგებელი კომისიის თავმჯდომარის აშანაგად არჩეული იქნა ალ. ქიჩაძე.

ქალაქის საბჭომ ქალაქის თავს დ. კალანდარიშვილს მისცა ორი თვის დასვენების ვადა.

გაზეთის ფანდი. საბანკრიოებმა გაზეთ „მედიკი“ ფონდის ვასაძე-ლიერებლად შემოსწირა 100 მანეთი. რედაქცია მას მადლობას უძღვნის.

ეროვნულ-შეშლილობა. როგორც მაღალი კომისარები ატყობინებენ აღმინისტრაციის ინსპექტორის თანაშემწეს ს. სადემეტრაიონი სიმონ გუმბერაძეს რომ დღითი დღე დასაფლავებული დედის სამარე ამოთხობია შემდეგ თავი მოუტრია და ამოუღია რაღაც წამლები: როგორც გამოირკვა ამ გუმბერაძეს შვილები ყოლებია ავად. მისული ს. სალომონაშვილი ნიკიანის ბებერ მარჩიელთან, რომელსაც ურჩევია, რომ დასაფლავებულ დედას მოსწერი თავი, ამოიღე ჩატანებული წამლები დააღვივნე შენს შვილებს და მოარჩიე. ამ საქმის გამო ოქმი შეუდგენია მაღალთარს გამომძიებელს და თვით გუმბერაძე დაუტყვევებიათ.

კოოპერატივის გაძარცვა. როგორც მაღალთარს კომისარ ატყობინებენ აღმინისტრაციის ინსპექტორის თანაშემწეს 28 ივნისს ს. რობის კოოპერატივი „შეგნების“ საფაროდან მოუპარავეთ 8.000 მან. ქურდობა ბრალდება კოოპერატივში მოვაჭრე ნიკიფორე ორბელიძეს.

6. გოციჩიძის ვასტროლი ამ დღეებში საგასტროლოთ ჩამოვა დასახურებული მსახიობი ნიკო გოციჩიძე და შაბათს 12 ივლისს და 13-ს მიიღებს მონაწილეობას ორს წარმოდგენაში. წარმოდგენილი იქნება: „ხანუმა“ და „მედანიანი ოინები“.

მოწერილობა. აღმინისტრაციის ინსპექტორის თანაშემწის მოადგილის შენგელიასაგან ქალაქის მილიციის უფროსს მოუვიდა შემდეგი მოწერილობა თანახმად გენერალური შტაბის განკარგულებისა წინადადებას ვაძლევთ მოახდინოთ განკარგულების

გულბა რათა გასაწვევი სიები 1899 წლის დაბადებულთა დაუფრთხილვი იქნეს წარდგენილი კუთვნილებისამებრ.

➔ **ქუჩადგობა.** 6 ივლისის სამთა ჯზნის კომისიართან გამოცხადდა ანთვლავას ქალი და განაცხადა რომ მას დაკარგია საოჯახო ნივთები. კომისიარმა ზომები მიიღო ნივთების აღმოსაჩენად.

➔ **გაძარცვა.** 6 ივლისს გვერდის ქუჩაზე სამმა შეიარაღებულმა პირმა გაძარცვა ს. გვერდის მცხოვრები დავით გაბუნია და წაართვეს 247 მანეთი. ამის გამო ექვით დაპატიმრეს პავლე რუსაძე და მიხეილ შარაშენიძე.

➔ **უსუფთაობა.** გვერდის ქუჩაზე დიდი უსუფთაობაა. საჭიროა ყურადღება მიქცეს.

სომხებს გზავნიან.

(წერილი როსტოვიდან).

უხელმწიფო ერის ნაციონალიზმს და ამავდროულად შედგარი მთავრობა, სახელმწიფოს წინაშე დროს უპირველესად ორ მიზანს ემსახურებიან. უმთავრესი რაც მას აწუხებს ეს ტერიტორიის გაფართოება და თავიანთ ეროვნების ერთად თავის მოყრა არის. ამ ორი მიზნისთვის არის ამოკმედებული მთელი სახელმწიფოებრივი აპარატი. რამდენათ სამართლიანია ისტორიული საზღვრების მოპოვებაზე ზრუნვა, იმდენათ დისკამინაცია ტერიტორიის უზარალოთ ჯარის გაფლეთა სხვის მიწაწილის შესაძენათ და მოსატაცათ, თუ ეს გამოწვეული არ არის ან სტრატეგიული და ან ეკონომიური მოსაზრებით. ეროვნების ერთ სახელმწიფოში თავის მოყრა მიზან შეწონილია მაშინ თუ სახელმწიფოს სკარდებმა მოქალაქეები ან ჯარის შესავსებათ ან ცარიელი ადგილების დასახლებლათ. კავკასიის ახალი რესპუბლიკებში პირველათ ამ ორ სახელმწიფოს ატრიბუტებზე ზრუნვა სომხის მთავრობამ და მათმა აგენტებმა იწყეს. არამც თუ ისტორიული საზღვრების მოპოვება, არამედ თვით საქართველოს პოლიტიკური ცენტრის თბილისის ხელში ჩაგდებაც კი მაინდომეს მათ, და დღეს ზღაპრით გასასვლელათ ბათუმსაც კი ეარშიყებიან. იქ სადაც ქართველებმა მებრძოლი სახელი შელახეს ეხლა სომხებს უნდათ ვაჟკაცობა დაიმსახურონ, რომელიც ისტორიულათ არასოდეს ახუტარებიან.

ეროვნებათა კონსოლიდაციის საკითხში სომხები იმარჯვენენ. ამ მიზნისათვის ჩალხუშინის პოლიტიკამ აყარა დონის ოლქში რამოდენიმე ათასი სომხობა და არაარატის რესპუბლიკისკენ გამოისტუმრა ნაწილი ამ სომხობისა უკვე ჩამოიყვანა. ბათუმში ჩალხუშინის აგენტმა საფუშიანკმა და რამოდენიმე ათასი კაცი ნოეოროსისკი ღაფავს სულს შიშშილსა და გაჭირვებაში აღბათ ეს სომხები მათ ბორჩლოს მახრაში „საღაო“ ადგილების დასახლებლათ ქირდებათ და ბოლოს როცა ეს ადგილები სომხობით აივსება, რეალური მოსახლეობის პრინციპის მიხედვით აღბათ სოციალისტური სინდის-ნამუსი ამ ადგილებს სომხებს დაუბეგრდებს.

ზედმეტი არ იქნებოდა დროებით კომუნისტური მანიფესტის და სხვა ასეთი მენვევიკური სახარებების ლიტერატურული ინტერპრეტაციები გადადით ჩვენ მთავრობას და ამ ორი საკითხის გარშემო, რამდენათ იგინი მიზან შეწონილი იქნება რესპუბლიკის ინტერესების გასაძლიერებლათ, დაეწყო საღი და ნაყოფიერი მუშაობა ტერიტორიის გაფართოების საკითხი მწვავეთ უნდა იყოს წამოყენებული საქართველოში.

ეროვნებათა კონსოლიდაციის საკითხში, ცხადია სოციალისტური და ინტერნაციონალური მთავრობის მოქმედება ვერასოდეს ვერ იქნება მოსაწონი საღათ მოაზროვნე ადამიანისთვის თუ რესპუბლიკის

გარეშე ყოფ ქართველების საქართველოში თავის მოყრაზე არ იზრუნებს მენვევიკური აპარატი, დეზერტირებს და სადებერტირით გამგზავრებულ ხალხს მინც დაუკეტოს შავი ზღვის კარები.

ბიკ. აბესაძე.

ქალაქის საბჭო.

სხდომა იხსნება საღამოს 8 საათზე. თავმჯდომარეობს შ. სანებლიძე. განახილველია შემდეგი საკითხები:

1) ქალაქის ფინანსიური მდგომარეობა და სესხი, 2) ქალაქის აფთიაქებში მოსამსახურეთა მოთხოვნილება ჯამაგირების მომატებაზე, 3) მილიციის შტატი და მისი ჯამაგირები, 4) ქალაქის საავთო-ფოში აქიმობის ფასის გადიდება, 5) თხოვნების განხილვა 8 საათის სამუშაო დღის გაწესრეგებაში ცვლილების შეტანის შესახებ, 6) მომრიგებელი კამერის თავმჯდომარის ამხანაგის არჩევა.

მდივანი ი. ბახტაძე კითხულობს წასული სხდომის ოქმებს. წესრიგის განხილვის წინ თავმჯდომარე აცხადებს, რომ ქალაქის მოურავი დ. კალანდარიშვილი თხოულობს ორი თვით სამსახურიდან განთავისუფლებას. სხდომა აკმაყოფილებს მის მოთხოვნას.

პირველი საკითხის შესახებ მოხსენებს აკეთებს გამგეობის წევრი ს. რობაქიძე ქალაქის აფთიაქებში მოსამსახურეები თხოულობენ ჯამაგირის მომატების თანხმად მათი პროფესიონალური კავშირის დადგენილებისა, მაგრამ ჩვენ უნდა გავარჩიოთ ქალაქის აფთიაქები კერძო მეპატრონეებს აფთიაქებისაგან, ვინაიდან იქ მართალია ჯამაგირი მეტია, მაგრამ ჩვენი მოსამსახურეები ღებულობენ სურსათს დაკლებულ ფასებში. ჩვენი ერთად გადწყვეტილება ვერ მივიღეთ. თუ ჩვენ ჯამაგირებს მიუმატებთ იმ შემთხვევაში სურსათს ვეღარ მივცემთ დაკლებულ ფასებში.

მ. კ. ლაძე თხოულობს აფთიაქების მოსამსახურეთა წარმომადგენლების აზრს იქნეს მოსმენილი.

მ. გ. იმნაძე (ს. ფ.) მოითხოვს დამკაყოფილებული იქნეს მოსამსახურეების მოთხოვნილება.

მ. პილაძე (ს. დ.) განსაკუთრებულ მდგომარეობაში მათ ჩვენ ვერ ჩაეყენებთ, უპირატესობას ვერ მივანიჭებთ სხვა მოსამსახურეებზე, მხოლოდ მივიღოთ ჯამაგირების მომატება.

მ. ტ. ჯაფარიძე (ერ. დემ.) აქ მათმა წარმომადგენელმა, როგორც პროფესიონალური კავშირის წევრმა მოითხოვა ჯამაგირის მომატება და როგორც ქალაქის მოსამსახურე მის დახმარება სურსათის, რომელსაც ღებულობდნენ ამდენხანს, რომ სამართლიანობა იქნეს დაცული და პრეცედენტი არ შეეკნათ ახალი პრივილეგიისა, ჩვენ მოუმატოთ ჯამაგირები და როდესაც დავაკმაყოფილებთ დაბალ მოსამსახურეებს, შემდეგ თუ იქნა სურსათი მათაც მიეცეს.

საბჭომ კამათის შემდეგ მიიღო შემდეგი დადგენილება: ჯამაგირები მოემატოს თანხმად მოთხოვნილებისა, მაგრამ მათ წაერთვას ის პრივილეგიები რომელიც სურსათის დახმარებაში გამოიხატებოდა. ჯამაგირები მოემატებათ 1 მაისიდან.

მეორე საკითხის მილიციის ახალი რეგამინაზიის შესახებ მოხსენებს აკეთებს ს. რობაქიძე, იგი მოითხოვს შტატის საზოგადოდ შემოკლებას, რაც უკვე მოუხდენია ახალ მილიციის უფროს ჯამაგირებიც სათანადო არის აღმატებული მხოლოდ 8 საათის სამუშაო დღე აქ არ განხორციელდა, რაც სამუშაოა, იქ 12 საათის სამუშაო სხვაწარად არ მოხერხდა. მხოლოდ ყოველ 6 საათის შემდეგ იქნება დასვენება.

მესამე საკითხის ფინანსიური მდგომარეობა და სესხის შესახებ მოხსენებს აკეთებს გამგეობის წევრი მეფისაშვილი: ქალაქის გამგეობამ ფინანსიური მდგომარეობის გასაუმჯობესებლად, გააღდა ყველა ქალაქის გადასახადების ნორმა. ეს გადი-

დებული ნორმა მიიღო საბჭოს სხდომაში უცვლელად.

როგორც ფინანსიური კომისიის მოხსენებიდან სჩანს, ქალაქი დიდ ფინანსიურ კრიზისს განიცდის და რომ დღემდის არსებული მოთხოვნილებანი იქნეს დაკმაყოფილებული ამისათვის საჭიროა რათა მთავრობიდან აღებული იქმნას 5 მილიონის სესხი.

მ. ნაზარიშვილი (ე. დ.) ამბობს, რომ მთავრობას თუ არ წარუდგინეთ ერთგვარი ხარჯ აღრიცხვა თუ რისთვის არის ამ სესხის აღება საჭირო, ისე იმ ფულს ვერ ვიშოვით.

მ. ჯ. ჯორჯიკია (ს. ფ.), ფრაქციის სახელით მხარს უჭერს სესხის აღებას, მხოლოდ მასაც საჭიროდ მიაჩნია შემდგენილ იქმნას ქალაქის ხარჯთა-აღრიცხვა.

მ. სულაქველიძე (ს. დ.) ფრაქციის სახელით მოითხოვს რომ აუცილებლათ იქნეს შედგენილი ქალაქის ხარჯთაღრიცხვა, რომ ჩვენ ხმოსნებს საშუალება მოგვედოს გავიგოთ რაში რა ხარჯება და რაში რა უნდა დახარჯოთ.

ხმოსანი. ტრიფონ ჯაფარიძე (ე. დ.) მე ამას წინეთ მისში მოვითხოვე, რომ ქალაქის გამგეობას წარმოედგინა ჩვენთვის ხარჯთაღრიცხვა, შემდეგ კიდევ მოვითხოვე, მაგრამ ვერღაც რომ დღესაც არ არის შედგენილი, ისე კი წარმოუდგენელია რაიმე სესხის აღება. აქ სთქვამს: ეხლა რომ ხარჯდაღრიცხვა შევადგინოთ ის ხვალისთვის აღარ ივარგებსო, ეს ასე არ არის, ჩვენ შევდგენოთ ხარჯთაღრიცხვა და თუ შეიცვლება მაშინ უნდა შევადგინოთ დამატებითი ხარჯთაღრიცხვა. ჩვენც მხარს უჭერთ სესხის აღებას.

ყველა ორატორებს უბასუხებს განმგებლის წევრები მეფისაშვილი და რობაქიძე. საბჭომ დაადგინა: ქალაქის ხარჯების დასაფარად აღებული იქნეს მთავრობიდან 5 მილიონიან სესხი.

შემდეგ საკითხების შესახებ საბჭომ დაადგინა: თანხმად გამგეობის წევრი ალ. ჯაფარიძის მოხსენებისა გადადებულ იქნეს ქალაქის საგანმკურფაში ავადმყოფების დასაწოლი ქირა 8 საათის სამუშაო დღის განწყესრეგებაში ცვლილების შეტანის შესახებ შემოსულ თხოვნის განხილვას და დამკაყოფილებას საბჭო ანდობს გამგეობას ის, რომ 8 საათის სამუშაო დღით პრინციპი დაცული იყოს. დასასრულ საბჭო ირჩევს მომრიგებელი კამერის თავმჯდომარის ამხანაგათ მ. ალექსანდრე ჭირაქაძეს.

ს. 3.

გამოცდები სახალხო მასშავ-ლეალთა წოდების მისაღებათ

ამა წლის ივნისის 4-7 რიცხვებში ქუთაისის ვაჟთა პირველ გიმნაზიაში მოხდა გამოცდა სახალხო მასწავლებელთა წოდების მისაღებად. გამომცდელ კომისიაში შედიოდნენ: თავმჯდომარე—სილ. ხუნდაძე, წევრნი: გვ. მიქელაძე, ვლ. ნაცვლიშვილი, პ. არაჩეშია, ვლ. ტყეშუჩავა, დავ. ქუთათელაძე და ვმ. ცაგერეშვილი. გამოსაცდელათ გამოცხადდნენ ექვსი კაცი.

ხუთი—ოთხი კლასის მოწმობით, ხოლო ერთი რეალური სასწავლებელში კურს დამთავრებული. მათ უნდა ჩაებარებინათ შემოკლებული გამოცდები. დასწერეს ოთხი თემი: ქართული გნიდან, არითმეტიკიდან, საქართველოს ისტორიიდან და გეოგრაფიიდან. ნაწერების განხილვის შემდეგ კომისიამ სამი სუსტად იცნო, ამიტომ მათ აღარ მიეცათ ნება გამოცდების გაგრძელებისა. დანარჩენ სამს კი ნება მიეცათ გაეგრძელებინათ გამოცდები და რადგანაც ზეპირმეტად გამოიჩინეს საკმაო ცოდნა, კომისიამ დაუნიშნა მათ სანიმუშო გაკვეთილები ქართულ ენასა და არითმეტიკაში. 9 და 10 ივნისს ქალაქის მესამე დაწყებით სკოლაში მათ მისცეს სანიმუშო გაკვეთილები. კომისიამ გაარჩია მათი გაკვეთილები და დაადგინა, მიეცეს ახლავე სახალხო მასწავლებლის

წოდების მოწმობა მხოლოდ კოსტ. ლარკულიანს, ივ. აფხაიძეს გამოეცხადოს, ხელახლა მისცეს გაკვეთილები რამდენიმე თვის პრაქტიკის შემდეგ. 21 ივნისს კოსტ. ლარკულიანს მიეცა სათანადო მოწმობა. საზოგადოათ უნდა აღენიშნოს, რომ დღეს ბევრი ეტანება სახალხო მასწავლებლობას და დამთავრებენ თუ არა ოთხ კლასს სკოლის სკამიდან მოუშვებდნენ მოდიან გამოცდებში მონაწილეობის მისაღებათ. სახალხო მასწავლებლის მოვალეობა მეტად რთული მძიმე და პასუხსაგებია; ამის გამო, ვისაც სურს სასწავლებლო სარბიელზე გამოსვლა, იგი უნდა შეიარაღდეს, როგორც შესაფერისი ცოდნით, აგრეთვე გამოცდილებით. არ კმარა მარტო არც ის, რომ მასწავლებელმა საზოგადო განათლების საგნები გვარაინად იცოდეს; იმავე დროს მან კარგად უნდა იცოდეს, თუ როგორ უნდა გადასცეს ეს ცოდნა სხვას. არა თუ ოთხკლასიანს, არამედ საშუალო სასწავლებლებში კურს დამთავრებულნიც დაბალი ერთკლასიანი სკოლის მასწავლებლებად არ გამოდგებიან, უკეთეს მათ განსაკუთრებით არ შეისწავლეს წესები (მეთოდები) გადამცემისა და არ დახელოვნდნენ შესაფერისად. რაც შეეხება ოთხკლასიან სასწავლებლებში კურს დამთავრებულთ, მათ აუცილებლად უნდა ემზადონ ექვსი თვის განმავლობაში მიიღეს რათა გაეცნონ ქართულ ლიტერატურას, გრამატიკას, საქართველოს ისტორიას, გეოგრაფიას და კიდევაც შეისწავლონ. თან უნდა შეისწავლონ მეთოდები გადამცემისა, ივარჯიშონ დაწყებით სკოლებში გამოცდილ მასწავლებლებთან კონსპექტების შედგენაში და გაკვეთილების მიცემაში და შემდეგ შეეძლება გამოცდაში შესვლა. წინააღმდეგ შემთხვევაში მოგეზმენე პირებმა ნება არ უნდა მისცენ თავის თავს და გამოცდებში მონაწილეობა არ უნდა მიიღონ, არც გამოცდელი კომისია გააცდინონ და გააწვალონ. დღეს ვემსახურებით საქართველოს რესპუბლიკას ვმუშაობთ გაეროვნებულსა და არა რუსულ სკოლებში, ამიტომ აღარ ეპატიება სახალხო მასწავლებელს, რომ ის ქართველ მწერლებს არ იცნობდეს, ვინ იყო მიჩაიჩი, ბაგრატ მესამე, ან დავით აღმაშენებელი—არ იცოდეს, რომელი მდინარეები ჩამოდის საქართველოში, ან რით საქმიანობს ხალხი აქ—ვერ მოგიგოს. აქ არის მისაღები მათგან ასეთი პასუხი: „ძველი რუსული სკოლა დავამთავრეთ და ამ საგნებს არ გვასწავლიდნო“. ავიღოთ წიგნი ხელში, წავიკითხოთ, მოვეშალოთ გაეროვნებულ სკოლისათვის და შესაფერისი პრაქტიკაც მივიღოთ, წინააღმდეგ შემთხვევაში სკოლაში ვერაფერს ვერ გავეკეთებთ.

ლადო ბზვანელი.

ი. ოკრიაძე.

კორესპოდენცია.

საღამომო ტყეშულში.

6 ივლისს ციხეში სახალხო დანიშნული იყო საღამო. საღამოზე სხვათა შორის წარმოდგენილი უნდა ყოფილიყო მხიარული კომედია „ქუთაისის პოგრომი“ და უნდა ემღერა კესადის გუნდს. მიუხედავად ცუდი ამინდისა საღამოს ხალხი ბლომით დაესწრო, მაგრამ საღამო მეტად სუსტად ჩატარდა ისიც არ შეუძრულებიათ რასაც საზოგადოებს პირდებოდნენ.

კომედია ვითომდა მსახიობების ავადმყოფობის გამო არითამაშეს.

წარმოდგენის ნაცვლად სცენაზე გამოიქვანეს „ლექტორები“ გ. ფარქასაძე და დ. გოცირიძე რომლებიც საუბარი გამართეს თანამედროვე მომენტის შესახებ.

საზოგადოებაში ამ „ორატორების“ გამოსვლამ უფრო ღელვარება და უკმაყოფილება გამოიწვია ვინეზ სიამოვნება. რაც შეეხება კავსადის კონცერტს, მისი გუნდი შესდგებოდა სამი მომდერალი იდგენ სცენაზე, და მხოლოდ დამსწრე საზოგადოებას ათვლიერებდნენ.

საღამო ერთი სიტყვით საღამოს არ გაუდა რაც მოტყვილებათ პროვინციის საზოგადოებისა.

ჩვენ არ შეგვიძლია მადლობა არ გამოუცხადოთ იმ პირთ, რომელნიც სათავეში უდგნენ ტყეშულის სახალხო სახლის მოწესრიგების საქმეს. (როგორც პირველი კულტურული დაწესებულება ოკრიაში.) მაგრამ რაც შეეხება წარმოდგენების გამართვას არც ერთ წარმოდგენაზე ხალხი ნასიამოვნები არ რჩება; რისთვის, რა არის მიზეზი? ადგილობრივი ინტელიგენციის სისუსტე და დაუდევრობა. 6 ივ. წარმოდგენამ ხომ მთლათ დაუკარგა ავტორიტეტი ხალხისადმი ადგილობრივი ინტელიგენციის.

წარმოდგენის შემდეგ მასპინძლებმა „საპატიოთ სტუმრებს“ კბილიან რესტორანში ვახშამი გაუმართეს. უნდა აღენიშნოთ რომ საპატიო სტუმრებმა ერთმანეთს შორის „სკანდალი“ მოახდინეს, რამაც მეტად ცუდი შთაბეჭდილება მოახდინა საზოგადოებაზე.

ამ „მეორესაშა სტუმრებმა“ მეორე დღესაც მაინდომეს ჩხუბი და ერთი უბედურებაც დატრიალდებოდა, რომ საქმეში ადგილობრივი მილიცია არ ჩარეულიყო.

ჩვენ საღამოს გამართვებიდან და მონაწილეებიდან უფრო სულიერ საზრდოს მიველოდით და იმათმა „ქუთაისის პროგრამის“ ნაცვლად „ტყეშულის პროგრამი“ გვიჩვენეს. ეს არ შეეფერება იმ პირებს რომელთაც თავი ინტელიგენტები მიაქვთ.

მატარებლების საზაფხულო მიმოსვლა.

1919 წ. 1 ივლისიდან.

ქუთაისში მოდის.		ქუთაისიდან გადის.	
თბილისიდან.		თბილისისაკენ.	
პირდაპირი № 3—5 ს.	და 50 წ. დილით	პირდაპირი № 12—11 ს.	და 47 წ. საღამ.
ჩქარი № 1—7	— 80 —	ჩქარი № 2—10 ს.	და 2 წ. საღამ.
საფოსტო № 3—7 ს.	— 40 — საღამ.	საფოსტო № 4—10 ს.	— 10 წ. დილ.
სამგზავრო № 15—1 ს.	— 50 — ღამით	სამგზავრო № 6—3 ს.	— 17 წ. ღამით
ბათუმიდან.		ბათუმისაკენ.	
პირდაპირი № 72—1 ს.	და 30 წ. დილით	პირდაპირი № 44—4 ს.	და 40 წ. დილით
სამგზავრო № 6—5	— — — დილ.	სამგზავრო № 5—3 ს.	— 30 წ. ღამით
ჩქარი № 2—1	— 50 წ. ღამ.	ჩქარი № 1—6 ს.	— — წ. დილ.
ფოთიდან.		ფოთისაკენ.	
პირდაპირი № 36—8 ს.	და 28 წ. დილ.	პირდაპირი № 35—3 ს.	და 25 წ. დილით
საფოსტო № 4—12 ს.	— 55 წ. —	საფოსტო № 3—5 ს.	და 50 წ. დილ.
ტყეშულიდან.		ტყეშულისაკენ.	
სამგზავრო № 81—10 ს.	და 20 წ. დილ.	საფოსტო № 4—7 საათზე დილას.	
საფოსტო № 3—5 ს.	— 30 წ. საღ.	სამგზავრო № 82—4 წ.	საღამოს.

საათები ნაჩვენებია ადგილობრივი ჯრით.